



ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

14 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1402/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого – Устименко В.Є.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М. - доповідача,

розглянувши дисциплінарну справу стосовно суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького Андрія Івановича, Дудіна Сергія Олександровича, Лапія Сергія Миколайовича, відкриту за зверненнями вкладників ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», прокуратури Київської області,

встановила:

Протягом липня - вересня 2015 року до Комісії надійшли колективні звернення вкладників ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит», а також звернення прокуратури Київської області щодо поведінки суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького Андрія Івановича, Дудіна Сергія Олександровича, Лапія Сергія Миколайовича, судді Київського апеляційного адміністративного суду Мацедонської Вікторії Едуардівни, судді Вищого адміністративного суду України Заїки Миколи Миколайовича.

Заявники скаржаться на неналежну поведінку зазначених суддів під час здійснення правосуддя в адміністративній справі № 810/1455/15, а саме: порушення судьями Київського окружного адміністративного суду Балаклицьким А.І., Дудіним С.О., Лапієм С.М. правил підвідомчості у вказаній справі, порушення суддею Київського окружного адміністративного суду Балаклицьким А.І. прав і охоронюваних законом інтересів вкладників ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» при постановленні ухвали про вжиття заходів забезпечення позову від 28.04.2015 у вказаній справі.

Також вкладники ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» не погоджуються з ухвалою судді Київського апеляційного адміністративного суду Мацедонської В.Е. від 18.05.2015 про відстрочку сплати судового збору та

відкриття апеляційного провадження у вказаній справі, а також скаржаться на порушення суддею Вищого адміністративного суду України Заїкою М.М. строків повернення вищезазначеної судової справи до суду першої інстанції.

Перевірка проводилася в частині оскарження поведінки суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І., Дудіна С.О., Лапія С.М.

В частині оскарження поведінки судді Київського апеляційного адміністративного суду Мацедонської В.Е., судді Вищого адміністративного суду України Заїки М.М. колективне звернення вкладників ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит» ухвалою від 29.07.2015 повернуто без розгляду як неприйнятне.

Рішенням Комісії від 26.10.2015 № 2912/дп-15 відкрито дисциплінарну справу стосовно суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І., Дудіна С.О., Лапія С.М.

На засідання Комісії 14.07.2016 прибули судді Київського окружного адміністративного суду Балаклицький А.І., Дудін С.О., Лапій С.М.

Заявники на засідання не з'явились, були повідомлені належним чином, про причини неявки Комісію не повідомили.

Суддя Балаклицький А.І. повідомив Комісії про те, що судові рішення у справі № 810/1455/15 були ним ухвалені згідно внутрішнього переконання.

Так, відкриваючи провадження в адміністративній справі за позовом ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» до Державної виконавчої служби України про визнання протиправними дій Державної виконавчої служби України в межах виконавчого провадження, відкритого з примусового виконання наказу господарського суду Одеської області щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», суддя виходив з того, що позивач не є стороною виконавчого провадження, та згідно із приписами статті 4 КАС України позов такої особи підлягає розгляду в адміністративних судах.

Залучаючи ухвалою від 28.04.2015 ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» до участі в адміністративній справі в якості третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, суддя взяв до уваги відмову позивача ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» в день постановлення вказаної ухвали від частини своїх позовних вимог, які були ідентичними із позовними вимогами ПАТ «Банк «Фінанси та кредит».

При цьому, суддя Балаклицький А.І. не заперечував той факт, що позовні вимоги позивача та третьої особи не конкурують між собою та пов'язані єдиними правовим підставами, а саме: оскарження дій державного виконавця.

Обґрунтовуючи вжиття заходів забезпечення позову третьої особи ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» суддею було зазначено про факт неодноразового списання Державною виконавчою службою України коштів з кореспондентських рахунків ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в межах відкритих виконавчих проваджень та невчинення державною виконавчою службою дій з виявлення коштів на інших рахунках банку.

Щодо ухвалення постанови від 29.04.2015 про часткове задоволення позову третьої особи ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» суддя Балаклицький А.І. погодився із позицією суду апеляційної інстанції про помилковість

ототожнення судом першої інстанції правових понять кореспондентського рахунку та коштів на такому рахунку.

Суддя Лапій С.М. зазначив про те, що він брав участь лише в ухваленні постанови Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015, прийнятої за результатами розгляду вказаної адміністративної справи, оскільки ухвали про залучення ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в якості третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, та про вжиття заходів щодо забезпечення позову ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» було постановлено суддею Балаклицьким А.І. одноособово.

На думку судді Лапія С.М., статтею 25 КАС України не передбачено можливість висловлення суддею окремої думки щодо постановлених одноособово іншим суддею ухвал у справі, відтак, вважає постанову такою, що прийнято згідно із приписами КАС України.

Суддя Дудін С.О. пояснив, що свою незгоду із постановою Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015 у вказаній справі він виклав в окремій думці, в якій зазначив про штучну зміну підвідомчості вказаної справи за рахунок залучення у справу ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в якості третьої особи з самостійними вимогами в порушення приписів статті 53 КАС України.

Всі судді, окрім Лапія С.М., визнали той факт, що судові рішення у вказаній справі спричинили негативні наслідки для кредиторів ПАТ «Банк «Фінанси та кредит».

При цьому, суддя Лапій С.М. вказав на те, що постановою Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015 у вказаній справі, в ухваленні якої він брав участь, було частково задоволено позов третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», та визнано протиправними дії Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках, відкритих у фінансових установах.

На думку судді, вказаним судовим рішенням не могло бути спричинено жодних правових наслідків для заявників.

Заслухавши доповідача, учасників дисциплінарного провадження, дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія дійшла висновку про наявність підстав для притягнення суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І., Лапія С.М. до дисциплінарної відповідальності; а щодо судді цього ж суду Дудіна С.О. - про необхідність припинення дисциплінарного провадження з таких підстав.

Комісією встановлено, що Постановою Верховної Ради України від 06.06.2013 № 326-VII Балаклицького А.І. було обрано на посаду судді Київського окружного адміністративного суду безстроково, Постановою Верховної Ради України від 24.05.2012 № 4856-VI Лапія С.М. було обрано на посаду судді Київського окружного адміністративного суду безстроково, Указом Президента України від 07.04.2015 № 203/2015 суддю Окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим Дудіна С.О. переведено у межах п'ятирічного строку на роботу на посаді судді Київського окружного адміністративного суду.

21.04.2015 суддею Київського окружного адміністративного суду Балаклицьким А.І. було постановлено ухвалу про відкриття провадження в адміністративній справі 810/1455/15 за позовом ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентрально» до Державної виконавчої служби України про:

визнання протиправними дій Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах, зобов'язання утриматися від вчинення вказаних виконавчих дій щодо накладення та виконання арештів на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах,

та стягнення матеріальної шкоди за рахунок Державного бюджету України.

Позовні вимоги обґрунтовано протиправними, на думку позивача, діями державного виконавця щодо накладення арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах, вчиненими в межах виконавчого провадження, відкритого з примусового виконання наказу господарського суду Одеської області від 11.03.2015 у справі № 916/377/15-г про стягнення з ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» на користь ДП «ГСІ-Укрнафтогазбуд» ВАТ «Глобалбуд-Інжиніринг» 16 970 000 грн, чим позивача як клієнта банку було позбавлено можливості вчасно розраховуватись із контрагентами та, відповідно, йому було завдано значних збитків.

28.04.2015 суддею Київського окружного адміністративного суду Балаклицьким А.І. у вказаній справі було постановлено ухвалу про залучення ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» - боржника у виконавчому провадженні по виконанню рішення господарського суду, до участі в адміністративній справі в якості третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, а саме:

визнати протиправними дії Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах, вчинені в межах виконавчого провадження, відкритого з примусового виконання наказу господарського суду Одеської області від 11.03.2015 у справі № 916/377/15-г,

визнати протиправною бездіяльність Державної виконавчої служби України, яка полягає у допущенні накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах,

а також встановити відсутність компетенції (повноважень) у Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання зазначеного арешту.

Крім цього, суддею Балаклицьким А.І. було постановлено ухвалу про застосування заходів забезпечення позову третьої особи ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», якою заборонено Державній виконавчій службі України та будь-яким її правонаступникам та органам державної виконавчої служби та їх правонаступникам, НБУ та його територіальним управлінням, ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк», ПАТ Комерційний банк «Правекс-Банк», ПАТ «Укрсоцбанк», ПАТ «Сітібанк» вчиняти будь-які дії щодо накладення арешту на зазначені в цій ухвалі рахунки та кошти на рахунках

ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», а також будь-яке стягнення, примусове списання коштів за платіжними та іншими вимогами Державної виконавчої служби України та будь-яких її правонаступників з кореспондентських рахунків ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», перелічених нижче в ухвалі.

Цього ж дня суддею Балаклицьким А.І. постановлено ухвали, якими задоволено заяву ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентрально» про залишення без розгляду позовних вимог в частині визнання протиправними дій Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах, та про призначення справи до розгляду в порядку письмового провадження колегією суддів у складі головуючого Балаклицького А.І., суддів Дудіна С.О., Лапія С.М.

29.04.2015 Київським окружним адміністративним судом було ухвалено постанову у вказаній справі, якою у задоволенні позову ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентрально» про зобов'язання Державної виконавчої служби України утриматися від вчинення виконавчих дій щодо накладення та виконання арештів на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках у фінансових установах, та стягнення матеріальної шкоди за рахунок Державного бюджету України відмовлено, позов третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», задоволено частково: визнано протиправними дії Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках, відкритих у фінансових установах, вчинені в межах виконавчого провадження, відкритого з примусового виконання наказу господарського суду Одеської області від 11.03.2015 у справі № 916/377/15-г. У задоволенні решти позовних вимог ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» відмовлено.

В якості підстави для відмови в задоволенні позовних вимог ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентрально» судом було вказано на відсутність порушеного права позивача у правовідносинах, що виникли.

При цьому, суддею Дудіним С.О. було викладено окрему думку, відповідно до якої суддя вважає, що позовна заява третьої особи з самостійними вимогами ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» не відповідає вимогам статті 53 КАС України. За таких обставин, на думку судді, Київський окружний адміністративний суд повинен був постановити ухвалу про відмову у вступі ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» до участі у справі в якості третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, повернути матеріали поданого позову цій особі та вирішити спір виключно за первісно заявленими позовними вимогами ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентрально».

Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 26.05.2016 ухвалу Київського окружного адміністративного суду від 28.04.2015 про вжиття заходів забезпечення позову у вказаній справі скасовано та постановлено нову про відмову у задоволенні клопотання ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» про забезпечення позову у даній справі.

Підставою для скасування ухвали про забезпечення позову суд апеляційної інстанції зазначив відсутність в матеріалах судової справи доказів

того, що невжиття заходів забезпечення позову якимось чином може ускладнити чи зробити неможливим виконання рішення суду, відсутність очевидної небезпеки заподіяння шкоди інтересам ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» або третіх осіб, а також грубе порушення судом першої інстанції приписів статті 73 Закону України «Про Національний банк України» щодо повноважень Національного банку України та його територіальних органів, які було обмежено спірною ухвалою про забезпечення позову. Крім цього, суд апеляційної інстанції зазначив про вирішення спірною ухвалою зобов'язань третіх осіб, які не були учасниками справи, чим було порушено вимоги процесуального права та права таких осіб.

Постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 26.05.2016 було скасовано постанову Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015 в частині задоволення вимог третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», та відмовлено у задоволенні вказаних вимог в повному обсязі.

Рішення суду апеляційної інстанції мотивовано прямим порушенням судом першої інстанції приписів нормативно-правових актів НБУ, якими прямо передбачено можливість накладення арешту на кошти банку-боржника, які містяться на його кореспондентських рахунках та подальші дії державного виконавця з примусового списання коштів.

Крім цього, судом апеляційної інстанції зазначено про відсутність оскаржуваної позивачем та третьою особою, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, бездіяльності державного виконавця, яка полягає у допущенні накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що вказує на безпідставність їх позовних вимог, звернення позовних вимог на майбутнє.

Встановлені в ході перевірки обставини свідчать про те, що діями судді Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І. щодо постановлення незаконної ухвали про вжиття заходів забезпечення позову третьої особи з самостійними вимогами ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» від 28.04.2015 у справі № 810/1455/15 порушено приписи статті 117 КАС України, що свідчить про наявність в його діях складу дисциплінарного проступку, передбаченого пунктом 4 частини 1 статті 92 Закону «Про судоустрій і статус суддів», а саме: умисне допущення суддею порушення прав людини і основоположних свобод;

діями суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І. та Лапія С.М. щодо часткового задоволення позовних вимог третьої особи з самостійними вимогами на предмет спору ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» порушено приписи частини 2 статті 4, статті 53, статті 181 КАС України та частини 4 статті 82 Закону України «Про виконавче провадження», що свідчить про наявність в їх діях складу дисциплінарного проступку, передбаченого підпунктом «а» пункту 1 частини 1 статті 92 Закону «Про судоустрій і статус суддів», а саме: умисне істотне порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що призвело до порушення правил підвідомчості.

Крім цього, діями суддів Балаклицького А.І. та Лапія С.М. порушено статтю 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, якою закріплено право осіб на справедливий суд. Згідно практики Європейського суду з прав людини суд, який, без жодних пояснень, перевищує звичайні межі повноважень своєї юрисдикції, що є умисним порушенням закону, не є «судом, встановленим на законних підставах» у провадженнях, що розглядаються судом (справа "Сокурєнко і Стригун проти України", "Занд проти Австрії", "Коем та інші проти Бельгії").

Так, щодо дій судді Балаклицького А.І., які є підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, вчинені ним під час постановлення ухвали про вжиття заходів забезпечення позову третьої особи із самостійними вимогами, а також щодо визначення ступеню вини судді Комісія дійшла таких висновків.

Відповідно до розділу II Конституції України до основоположних прав та свобод людини і громадянина належить передбачене статтею 41 Конституції України право власності.

Згідно із інформацією, наданою в зверненні прокуратури Київської області від 21.08.2015 та доданих до нього зверненнях юридичних та фізичних осіб, яка підтверджується матеріалами перевірки, ухвала судді Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І. про вжиття заходів забезпечення позову є підставою для численних відмов органів Державної виконавчої служби України виконувати судові рішення, що набрали законної сили, у справах, де банк є боржником чи обслуговуючим банком, в т.ч. банком боржників.

Зокрема, посилаючись на вказану ухвалу про вжиття заходів забезпечення позову

ВДВС Шевченківського РУЮ у м. Києві в межах відкритого виконавчого провадження не вчиняв жодних дій з примусового виконання рішення господарського суду м. Києва від 30.04.2015 у справі № 910/3751/15-г, яке набрало законної сили 16.05.2015 та яким зобов'язано ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» виконати платіжні доручення ТОВ «ОСТ-ВЕСТ ЕКСПРЕС» на загальну суму 51 100 грн;

ВДВС Шевченківського РУЮ у м. Києві в межах відкритого виконавчого провадження не вчиняв жодних дій з примусового виконання рішення господарського суду м. Києва від 22.04.2015 у справі № 910/8187/15-г, яким стягнуто з ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» на користь ТОВ «Виробничо-торгівельна компанія «ІНТЕР-ПЛАСТ» 158 133,84 грн.

Таким чином, шляхом постановлення безпідставної ухвали про вжиття заходів забезпечення позову суддею Балаклицьким А.І. було порушено передбачене статтею 41 Конституції України право власності як дочірнього підприємства „ГСІ-Укрнафтогазбуд" ВАТ „Глобалбуд-Інжинірінг", на користь якого господарським судом Одеської області видано наказ від 11.03.2015 у справі № 916/377/15-г про стягнення з ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» 16 970 000 грн, так і інших осіб – стягувачів ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» - на їх кошти чи кошти їх боржників, які розміщені на кореспондентських

рахунках ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» та примусове стягнення яких передбачено обов'язковими до виконання судовими рішеннями.

Вказане встановлено також судом апеляційної інстанції, який, скасовуючи ухвалу Київського окружного адміністративного суду про забезпечення позову, вказав на численні порушення судом першої інстанції прав осіб, які не були учасниками справи, що є порушенням вимог процесуального права.

Крім цього, треба зазначити, що ухвалою про вжиття заходів забезпечення позову фактично було вирішено спір по суті.

Постановою Пленуму ВАС України від 6 березня 2008 року N 2 «Про практику застосування адміністративними судами окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України під час розгляду адміністративних справ», Постановою Пленуму ВСУ від 22 грудня 2006 року N 9 «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову» зазначено, що вжиття судом заходів забезпечення позову, яким фактично ухвалюється рішення без розгляду справи по суті, не відповідає меті застосування правового інституту забезпечення позову.

Так, ухвалою про вжиття заходів забезпечення позову третьої особи ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» було заборонено, зокрема, Державній виконавчій службі України та її органам вчиняти будь-які дії щодо накладення арешту на зазначені в цій ухвалі рахунки ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» та кошти на рахунках, а також будь-яке стягнення, примусове списання коштів за платіжними та іншими вимогами Державної виконавчої служби України з кореспондентських рахунків ПАТ «Банк «Фінанси та кредит».

При цьому, позовними вимогами ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» як третьої особи з самостійними вимогами на предмет спору у вказаній справі були визнання протиправними дій Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках, відкритих у фінансових установах.

Отже, враховуючи те, що судді Балаклицькому А.І. були відомі вимоги статті 117 КАС України, порушення яких встановлено судом апеляційної інстанції, а також правові позиції ВАС України та Верховного Суду України від 2008 та 2006 років відповідно, щодо правових підстав постановлення ухвали про забезпечення адміністративного позову та мети застосування такого правового інституту, які ним було проігноровано під час вжиття в квітні 2015 року заходів забезпечення позову, Комісія вважає, що суддя Балаклицький А.І. умисно порушив зазначені процесуальні норми та постановив незаконну ухвалу.

Щодо дій суддів Балаклицького А.І. і Лапія С.М., які є підставою для притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, вчинені суддями під час ухвалення постанови від 29.04.2015 про часткове задоволення позову третьої особи із самостійними вимогами, а також щодо визначення ступеню вини суддів Комісія дійшла таких висновків.

Відповідно до статті 53 КАС України треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, можуть вступити у справу у будь-який час до закінчення судового розгляду, пред'явивши адміністративний позов до сторін. Задоволення адміністративного позову таких осіб має повністю або частково виключати задоволення вимог позивача до відповідача.

Отже, задоволення позову третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, робить неможливим задоволення вимог позивача щодо цього ж предмету спору; інтереси таких третіх осіб мають суперечити, як правило, інтересам обох сторін; у третіх осіб з самостійними вимогами на предмет спору інтереси протилежні інтересам позивача і відповідача на відміну від співпозивачів, інтереси яких співпадають.

Проте, позовні вимоги позивача та третьої особи з самостійними вимогами у вказаній справі є схожими, їх інтереси співпадають, а саме: позови ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в якості третьої особи з самостійними вимогами та ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» в якості позивача направлені на оскарження дій Державної виконавчої служби України щодо накладення та виконання арешту на кошти ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», що містяться на кореспондентських рахунках, відкритих у фінансових установах.

Крім цього, позовні вимоги позивача та третьої особи не конкурують між собою, пов'язані єдиними правовими підставами, задоволення позову третьої особи не унеможливує задоволення вимог позивача, а, отже, інтерес обох учасників процесу в позитивному вирішенні спору є однаковим.

Зацікавленість ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» у задоволенні позову ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» є очевидною, адже мова йде про звільнення з під арешту коштів саме цієї банківської установи та надання можливості вільного розпорядження ними, що може бути підставою для участі ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» у справі в якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні позивача, а не в якості третьої особи з самостійними вимогами.

З огляду на викладене, у позові третьої особи з самостійними вимогами відсутній необхідний та обов'язковий елемент такий як самостійність вимог на предмет спору та власна зацікавленість в іншому вирішенні спору ніж первісно заявлені позовні вимоги.

Подальше подання ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» заяви про відмову від частини позовних вимог, які є повністю ідентичними із позовними вимогами ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», не надають суду процесуальної можливості для прийняття та розгляду вимог ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в якості третьої особи з самостійними вимогами в одному провадженні з вимогами ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль», оскільки позовні вимоги позивача та третьої особи залишаються пов'язаними єдиними правовими підставами, та інтерес обох учасників процесу в позитивному вирішенні спору залишається однаковим.

На вказане звернув увагу суддя Дудін С.О., виклавши свою незгоду із постановою Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015 в окремій думці.

Крім цього, той факт, що позовні вимоги позивача та третьої особи з самостійними вимогами у вказаній справі є схожими, вони не конкурують між собою та пов'язані єдиними правовими підставами, інтереси позивача та третьої особи з самостійними вимогами співпадають, було визнано безпосередньо суддями Балаклицьким А.І. і Лапієм С.М. на засіданні Комісії від 14.07.2016.

При цьому, Комісія бере до уваги той факт, що суд апеляційної інстанції, скасовуючи судові рішення у вказаній справі, не досліджував питання правомірності залучення у справу ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в якості особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору.

Так, в ухвалі та постанові Київського апеляційного адміністративного суду від 26.05.2016, якими було скасовано рішення Київського окружного адміністративного суду у цій справі, досліджувалося лише питання підвідомчості адміністративним судам позову ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» та зазначено, що вказаний позов підлягає розгляду в порядку КАС України з огляду на те, що позивач не є стороною виконавчого провадження.

Але, як вже було зазначено вище, позовні вимоги ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» Київським окружним адміністративним судом було залишено без задоволення на підставі відсутності порушеного права позивача у правовідносинах, що виникли.

Відтак, єдиною особою, яка заявила позовні вимоги у вказаній справі та чий інтереси було порушено, є ПАТ «Банк «Фінанси та кредит».

Постановляючи ухвалу від 28.04.2015 у вказаній справі про залучення ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» до участі в адміністративній справі в якості третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, суддею Балаклицьким А.І. не було враховано, що банк є боржником у господарській справі № 916/377/15-г про стягнення з ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» на користь ДП «ГСІ-Укрнафтогазбуд» ВАТ «Глобалбуд-Інжиніринг» 16 970 000 грн, і фактично оскаржує дії державного виконавця по виконанню судового наказу, виданого господарським судом Одеської області у цій справі.

Враховуючи приписи статті 82 Закону України "Про виконавче провадження" та Постанови Пленуму ВАС України від 13.12.2010 № 3 щодо підвідомчості справ з приводу оскарження сторонами виконавчого провадження дій державного виконавця, позовні вимоги ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» як сторони виконавчого провадження підлягали вирішенню господарським судом Одеської області в порядку статті 121-2 ГПК України.

З огляду на викладене вбачається, що суддею Балаклицьким А.І. було допущено грубе порушення норм процесуального права, що призвело до порушення правил підвідомчості, а саме: було штучно змінено юрисдикцію суду, який розглядає таку категорію справ.

Доводи судді Лапія С.М. щодо відсутності в його діях порушення закону під час ухвалення постанови Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015 у цій справі, якою було частково задоволено позов третьої особи з самостійними вимогами на предмет спору ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», не можуть бути взяті до уваги з огляду на передбачений статтею 157 КАС України

порядок та підстави закриття провадження у справі у випадку, якщо справу не належить розглядати в порядку адміністративного судочинства.

Відповідно до пункту 16 Постанови Пленуму ВАС України від 06.03.2008 № 2 «Про практику застосування адміністративними судами окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України під час розгляду адміністративних справ» якщо суддею відкрито провадження в адміністративній справі, але в позовній заяві є вимога, яку належить розглядати в порядку іншого судочинства, то в цій частині суд закриває провадження у справі та відповідно до частини 2 статті 157 КАС України роз'яснює позивачеві, до юрисдикції якого суду віднесено розгляд справи за такою вимогою.

Враховуючи те, що позов ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» не підлягає розгляду в адміністративних судах, а залучення його у справу в якості третьої особи з самостійними вимогами відбулося з порушенням приписів статті 53 КАС України, суд під час ухвалення рішення у справі зобов'язаний закрити провадження за позовом третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору.

Отже, посилення судді Лапія С.М. на те, що ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» було залучено у справу в якості третьої особи з самостійними вимогами суддею Балаклицьким А.І. одноособово та, відповідно, на відсутність у судді Лапія С.М. повноважень для розгляду питання підвідомчості позову ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» адміністративним судам і висловлення ним у випадку не згоди із судовим рішенням окремої думки, не узгоджується із приписами процесуального права.

При цьому, Комісія бере до уваги, що питання підвідомчості позову ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» адміністративним судам не досліджувалося Київським апеляційним адміністративним судом під час перегляду рішень Київського окружного адміністративного суду у цій справі.

Так, судом апеляційної інстанції було вказано лише на підвідомчість судової справи адміністративним судам в частині розгляду позову ПАТ «Білоцерківська теплоенергоцентраль» з огляду на те, що товариство не є стороною виконавчого провадження.

Треба зауважити, що в даному випадку Комісією не надається оцінка обґрунтованості вказаної постанови Київського окружного адміністративного суду по суті, що перевіряється судами вищої інстанції, а досліджується лише порушення суддями норм процесуального права, що призвело до порушення правил підвідомчості, що відноситься до повноважень Комісії.

Оцінюючи ступінь вини суддів Балаклицького А.І. і Лапія С.М., Комісія приймає до уваги, що вказані судді, працюючи тривалий час, мають достатній професійний досвід та були обізнані із вищезазначеними приписами чинного законодавства, а також те, що судді на засіданні Комісії від 14.07.2016 визнали факт того, що позовні вимоги позивача та третьої особи із самостійними вимогами мають єдині правові підстави, інтереси цих учасників судового процесу співпадають, але, не зважаючи на це, суддями під час ухвалення постанови від 29.04.2015 у цій справі було проігноровано законодавчі приписи та вказані обставини.

Крім цього, Комісія бере до уваги факт того, що судді Балаклицький А.І. та Лапій С.М. були ознайомлені із окремою думкою судді Дудіна С.О., в якій суддя детально обґрунтував порушення приписів статті 53 КАС України шляхом залучення у справу ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» в якості третьої особи із самостійними вимогами, а також штучну зміну підвідомчості вказаної справи.

Комісія, аналізуючи зібрані матеріали, вважає, що порушення, вчинені вказаними суддями, не носять характер простої суддівської помилки, а є умисним порушенням норм права.

Умисні грубі порушення суддею вимог закону є діями, що порочать звання судді і викликають сумнів у її об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів.

Зважаючи на викладене, Комісія вважає за необхідне притягнути суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького Андрія Івановича, Лапія Сергія Миколайовича до дисциплінарної відповідальності за допущені проступки.

Враховуючи те, що суддя Київського окружного адміністративного суду Дудін Сергій Олександрович висловив в порядку статті 25 КАС України свою незгоду із судовим рішенням Київського окружного адміністративного суду від 29.04.2015 в частині задоволення позовних вимог третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору ПАТ «Банк «Фінанси та кредит», виклавши окрему думку, Комісія дійшла висновку про відсутність підстав для притягнення вказаного судді до дисциплінарної відповідальності та необхідність припинення дисциплінарного провадження щодо нього.

Відповідно до приписів частини 1 статті 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» під час обрання виду дисциплінарного стягнення стосовно судді враховуються характер правопорушення, його наслідки, особа судді, ступінь його вини, наявність непогашених дисциплінарних стягнень та інші обставини, що стосуються вчиненого суддею дисциплінарного правопорушення. Дисциплінарне стягнення застосовується з урахуванням принципів пропорційності.

Комісія при прийнятті рішення враховує, що постановлення суддею Балаклицьким А.І. незаконної ухвали про вжиття заходів забезпечення позову ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» призвело до вказаних вище в рішенні негативних наслідків, пов'язаних із невчиненням органами Державної виконавчої служби України дій з примусового виконання законних судових рішень, якими передбачено стягнення коштів ПАТ «Банк «Фінанси та кредит» з його кореспондентських рахунків.

Вирішуючи питання щодо відповідальності суддів Балаклицького А.І. та Лапія С.М., Комісія враховує, що відповідно до частини 2 статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових

обов'язків. У даному випадку Комісія дійшла висновку про умисне порушення норм права вказаними суддями.

Обираючи дисциплінарне стягнення, Комісія також ураховує особу судді та те, що згідно із характеристикою суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І., Лапія С.М., наданих головою Київського окружного адміністративного суду та затверджених рішенням зборів суддів цього суду від 11.07.2016 № 7-6/16, вказані судді зарекомендували себе позитивно як висококваліфіковані юристи, які вживають заходи для поглиблення своїх знань та вдосконалення практичних навичок, слідкують за змінами в законодавстві. До дисциплінарної відповідальності не притягувалися.

Також, Комісія враховує, що дисциплінарне стягнення до суддів Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І. та Лапія С.М. застосовується у строк, передбачений частиною 4 статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Враховуючи обставини умисного порушення суддями Балаклицьким А.І., Лапієм С.М. норм процесуального права і негативні наслідки, які настали у зв'язку із постановленням незаконних судових рішень, негативний суспільний резонанс, який спричинили вказані судові рішення, Комісія вважає, що застосування до суддів Балаклицького А.І., Лапія С.М. більш м'якого стягнення є неспівмірним зі скоєним проступком.

Зважаючи на викладене, Комісія дійшла висновку про необхідність притягнення

- судді Київського окружного адміністративного суду Балаклицького А.І. до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених пунктом 4, підпунктом «а» пункту 1 частини 1 статті 92 Закону «Про судоустрій і статус суддів», та застосовує до нього дисциплінарне стягнення у виді тимчасового на 6 місяців відсторонення від здійснення правосуддя з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді та обов'язковим направленням судді до Національної школи суддів України для проходження курсу підвищення кваліфікації, визначеного органом, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, та подальшим кваліфікаційним оцінюванням для підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді;

- судді Київського окружного адміністративного суду Лапія С.М. з підстав, передбачених підпунктом «а» пункту 1 частини 1 статті 92 Закону «Про судоустрій і статус суддів», у виді тимчасового на 4 місяці відсторонення від здійснення правосуддя з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді та обов'язковим направленням судді до Національної школи суддів України для проходження курсу підвищення кваліфікації, визначеного органом, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, та подальшим кваліфікаційним оцінюванням для підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Керуючись статтями 92-97, 100, 101, 108 Закону України “Про судоустрій і статус суддів”, Комісія

вирішила:

притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Київського окружного адміністративного суду Балаклицького Андрія Івановича.

Застосувати до судді Київського окружного адміністративного суду Балаклицького Андрія Івановича дисциплінарне стягнення у виді тимчасового на 6 місяців відсторонення від здійснення правосуддя з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді та обов'язковим направленням судді до Національної школи суддів України для проходження курсу підвищення кваліфікації, визначеного органом, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, та подальшим кваліфікаційним оцінюванням для підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Київського окружного адміністративного суду Лапія Сергія Миколайовича.

Застосувати до судді Київського окружного адміністративного суду Лапія Сергія Миколайовича дисциплінарне стягнення у виді тимчасового на 4 місяці відсторонення від здійснення правосуддя з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді та обов'язковим направленням судді до Національної школи суддів України для проходження курсу підвищення кваліфікації, визначеного органом, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, та подальшим кваліфікаційним оцінюванням для підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Дисциплінарне провадження стосовно судді Київського окружного адміністративного суду Дудіна Сергія Олександровича припинити.

Рішення Комісії про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності може бути оскаржене суддею, стосовно якого воно прийнято, до Вищої ради юстиції або Вищого адміністративного суду України не пізніше одного місяця з дня вручення йому чи отримання поштою копії рішення.

Скарга до Вищої ради юстиції подається суддею через Вищу кваліфікаційну комісію суддів України.

До Вищого адміністративного суду України рішення оскаржується в порядку, передбаченому процесуальним законом.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук